Eskiden, henüz cep telefonları ve kameralar bu kadar yaygın değilken, çok fazla UFO hikayesi olurdu. Kaçırıldığını söyleyenler, görenler, konuşanlar, onlardan haber alanlar. Artık fotoğrafını çektin m? diye bir soru var ve insanlar buna cevap veremeyecekleri için olsa gerek, pek o kadar da UFO'dan bahsetmiyorlar.

Yalancı tanrıların türlü çeşitlerinden biri gibi gelir bana bunlar. İnsanların ilah ihtiyacına kısa yoldan cevap.

İnsanlar için cevabın kendisi değil de, belki bunu nasıl edindiğindir imtihan. Cevabın kendisinin doğruluğu yanlışlığından çok, oraya nasıl ulaştığın, hangi cehd ile ulaştığın. Bir şeyi teorik olarak bilmekle, imanı mesela, insanlarda nasıl davranışlar ürettiğini takip etmekle, bu imana sahip olmak arasında bir fark var. Bir savaşı uzaktan takip etmekle, onun içinde olmak arasında fark olduğu gibi. İnsanın kendini, zevkin pratiği ve çilenin teoriğine kaptırması çok kolay. Hepimiz, bunu yazan ben ve okuyan siz, genelde çilemizi *teorik* almayı tercih ediyoruz ancak zevkler aynı teoride kalmıyor, pratiğe dökülüyor.

İnsan, kendisine *beyan* öğretildiği ve hayal gücü yerinde olduğu için, çile çekiyormuş gibi, acı çekiyormuş gibi yapmakta mahir. Bu mahareti bize, çilemizi teorik olarak, sadece söz yoluyla çekme imkanı sunuyor. Hayali durumların hayali acıları.

Aynı imkan zevkte de mümkün. Zevklerimizi de hayali yaşayabiliyoruz. İkisi arasında tercih imkanı bulunan biri, acılarını teorik, zevklerini pratik yaşamak istiyor.

Hayatın bize öğütlediği, belki de beyanın sınırlarını mümkün ölçüde genişletmek. Kendimizi beyanın sınırlarından kurtarmak. İbadetteki ihlas, ahlaktaki samimiyet böyle belki de.

Cihad bu manada, insanın beyanın sınırlarından geçip, tecrübeye yönelmesi. Küçük cihadın küçüklüğü, problemin daha kolay olmasından değil, tecrübeye daha kolay dökülmesinden. Çünkü insan kendiyle cihad ederken, beyana çok daha rahat kapılıp, kendini terbiye etmek yerine kuralları değiştiriveriyor.